

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/202/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818202791
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8818202791.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. X. F., S.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: O. W., S.. XX.XX.XXXX, M. V.. E.. XXX/XX, W. S..N.. L. X. F., S.. XX.XX.XXXX, M. Q. XXX, zast.: X.. D. G., L. Z., Z. XX, W. S..N.. o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

M e n í s a výživné určené rozsudkom Okresného súdu Vranov n.T., č.k.: 6P/55/2014-44 zo dňa 10.03.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k.: 20CoP/11/2015-64 zo dňa 29.09.2015 a to tak, že sa zvyšuje výživné na mal. X. F., S.. XX.XX.XXXX zo sumy 80,-- Eur mesačne na sumu 100,-- Eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, začínajúc dňom 01.09.2018.

Dlžné výživné na mal. dieťa za obdobie od 01.09.2018 do 31.01.2019 v sume 100,-- Eur súd p o v o ľ u j e otcovi uhrádzať v mesačných splátkach po 10,-- Eur mesačne, spolu s bežným výživným k rukám matky pod následkom straty výhody splátok, začínajúc právoplatnosťou rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného na mal. dieťa zo sumy 80,-- Eur na sumu 150,-- Eur mesačne, začínajú dňom 01.09.2018. Uviedla, že od poslednej úpravy výživného, kedy bolo výživné na syna znížené, uplynuli 4 roky. X.. X. je od septembra študentom strednej školy a doterajšie výživné už nepostačuje.

2. Otec mal. dieťaťa s návrhom nesúhlasil.

3. Kolízny opatrovník doporučil zvýšiť výživné berúc do úvahy vek a odôvodnené potreby mal. dieťa, ako aj schopnosti a možnosti otca.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením správ o príjme, spisu tunajšieho súdu č.k. 6P/55/2014, správy kolízneho opatrovníka, správy bývalého zamestnávateľa otca, správy ODI Vranov n.T., správy katastra nehnuteľností, internetových správ o voľných pracovných pozíciách, správ o aktuálnych voľných pracovných miestach v okrese VT, dohody o vykonaní práce, osvedčenia o rekvalifikácii, potvrdenia o návšteve strednej školy a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav veci:

5. Rozsudkom Okresného súdu Vranov n.T. sp. zn. 6P/55/2014-44 zo dňa 10.03.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k.: 20CoP/11/2015-64 zo dňa 29.09.2015 súd znížil výživné na mal. X. zo sumy 100,-- Eur na sumu 80,-- Eur mesačne, začínajúc dňom 17.03.2014. Dôvodom zníženia výživného bolo zníženie príjmu otca zo sumy 870,-- Eur na sumu 463,91 Eur. X. bol žiakom druhého stupňa základnej školy a mimo neho mal otec ďalšie dve vyživovacie povinnosti.

6. Podľa výpovede matky od septembra 2018 syn študuje na strednej škole v mieste bydliska v súvislosti s čím podstatným spôsobom vzrástli výdavky spojené s uspokojovaním jeho základných potrieb. Zároveň bolo potrebné zakúpiť synovi špecifické oblečenie a obuv v súvislosti so štúdiom na drevárskej škole. Spori si na stužkovú slávnosť, s úhradou buď každý mesiac alebo raz v roku v sume 50,-- Eur. V tejto sezóne absolvuje lyžiarsky výcvik a mimo príspevku od štátu matka doplatila na tento účel sumu 45,-- Eur a kúpila synovi lyžiarsku súpravu. Spolu so synom bývajú v dvojizbovom byte. Pracuje ako vychovávateľka s priemerným čistým mesačným príjmom od 580,-- do 600,-- Eur a poberá rodinné prídavky v sume 23,68 Eur. Otec nad rámec výživného ničím neprispieva, syna nepozná, vôbec sa s ním nekontaktuje. Výdavky za byt mesačne činia 200,-- Eur, internet 16,80 Eur, telefón pre syna 7,-- Eur a pre matku 10,-- Eur mesačne. Kvôli štúdiu mu kúpila notebook, za ktorý uhradila 300,-- Eur. X. trpí skoliózou chrbtice, kvôli čomu absolvuje rehabilitáciu a za tieto cvičenia mesačne uhradza 20,-- Eur. V minulosti sa venoval boxu, túto činnosť z finančných dôvodov ukončil. Matka je nemajetná.

7. Otec uviedol, že je vyučený stolár, ale stále pracoval ako strojník alebo vodič. Ku 01.04.2018 ukončil pracovný pomer, ktorý bol uzavretý na dobu určitú a odvtedy je nezamestnaný. Je evidovaný na úrade práce. Aktívne si hľadá prácu. Voľné pracovné miesta, nezodpovedajú jeho odboru alebo ponúkajú minimálnu mzdu, za ktorú nechce pracovať. Mal ponuku do pekárne, ktorú odmietol, kvôli nočným zmenám a minimálnej mzde. Žije v spoločnej domácnosti s manželkou. Mimo mal. X. má vyživovaciu povinnosť k dcére X., ktorá vo februári 2019 dovŕši 9 rokov. Je žiačkou tretieho ročníka základnej školy a má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k najstaršiemu synovi H. z predchádzajúceho vzťahu. Nevedel si spomenúť, koľko má syn rokov s tým, že mesačne uhradza výživné po 5,-- Eur. Syn žije s matkou v zahraničí. Manželka je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce v Taliansku, kde zvykne vykonávať sezónne práce. Otec potvrdil, že je zdravý, nemá pracovné obmedzenia, ani zníženú pracovnú schopnosť. Nemá žiadne úspory, žije v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorým na inkaso neprispieva, lebo mu to finančne nevychádza.

8. V priebehu súdneho konania sa otec zamestnal ako predajca, s miestom výkonu práce v X. a s dňom nástupu do práce od 21.01.2019. Pracovný pomer bol uzavretý na dobu určitú do 31.12.2019. Zamestnancovi za vykonanú prácu patrí základná mesačná mzda vo výške 1,2-násobku minimálnej mzdy s tým, že aktuálna výška min. mzdy je 520,-- Eur.

9. Matka predložila do súdneho spisu doklad z internetu, z ktorého je zrejmé, že otec mal. má vedľajší príjem, pretože na internetovej stránke ponúka včelí med z vlastnej včelnice.

10. Podľa aktuálnych voľných pracovných miest, aktualizovaných 09.01.2019 boli v okrese Vranov n.T. v ponuke pracovné miesta, kde sa vyžadovalo úplné stredoškolské odborné vzdelanie alebo vyučenie v konkrétnom odbore.

11. V čase od 09.01.2019 do 11.01.2019 mal otec príjem z dohody o vykonaní práce v rozsahu 10 hodín denne s dohodnutou odmenou 2,989 Eur na hodinu.

12. Podľa osvedčenia zo 14.06.2018 otec mal. úspešne absolvoval výchovu a vzdelávanie v odbore obsluha motorových vozíkov.

13. Podľa internetovej stránky platy.sk medzi pozície s najnižším platom v prešovskom kraji patrí mimo iného aj napríklad práca školníka, sanitára, vodiča sanitky v rozmedzí od 520,-- Eur do 543,-- Eur. V prešovskom kraji sú však podľa internetovej stránky voľné viaceré pracovné pozície, kde otec spĺňa kvalifikačné predpoklady. Ako listinný dôkaz súd v konaní použil aj návrh na rozvod manželstva, ktorý podala manželka otca dňa 04.01.2019. Konanie bolo v dôsledku späťvzatia zastavené. V uvedenom návrhu však manželka konštatuje, že jedným z dôvodov problémov

v manželstve je tá skutočnosť, že zabezpečovala pre rodinu väčšiu časť príjmu a že manžel sa nesnažil zarobiť peniaze a lepšie sa zamestnať.

14. Zo správy ODI je zrejmé, že otec je vlastníkom osobného motorového vozidla značky Ford Focus. Podľa vyjadrenia otca, auto bolo vyrobené v roku 2006.

15. Zo správy katastrálneho odboru Okresného úradu Vranov n.T. súd zistil, že otec nie je vedený ako vlastník nehnuteľnosti.

16. Z potvrdenia o návšteve školy je zrejmé, že mal. X. F. je v školskom roku 2018/2019 žiakom E..L. triedy V. U. vo Vranove n.T.

17. Podľa opisu mzdového listu matka dosahuje v práci priemerný čistý mesačný príjem 728,-- Eur s tým, že uvedený príjem dosahuje z toho dôvodu, že má nadčasy a pracuje aj počas víkendov.

18. Uvedenú právnu vec súd takto právne posúdil.

19. Podľa ustanovenia § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

20. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine, záujem mal. dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu mal. dieťa sa zohľadňuje najmä:

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa,
- c) ako aj bezpečie a stabilita prostredia v ktorom sa dieťa zdržiava,
- d) ochrana dôstojnosti,
- e) ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa.

21. V zmysle ust. § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

22. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu.

23. Podľa ust. § 191 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

24. S poukazom na ust. § 217 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

25. Podľa čl. 10, ods. 1 CMP dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi na ktorých spočíva tento zákon.

26. Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania mal. dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

27. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

28. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

29. V zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

30. V zmysle ust. § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

31. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Touto zmenou môže byť napríklad vyšší vek dieťaťa, podstatné zvýšenie a zníženie príjmu rodičov a pod.

32. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov. V každom prípade musí ísť o podstatnú zmenu trvalejšej povahy oproti poslednej úprave výživného. Pri určení, resp. zmene výživného súd skúma situáciu na strane oprávneného aj povinného. Na strane povinného sú to v prvom rade jeho zárobkové schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností; na strane dieťaťa je potrebné prihliadnúť na jeho oprávnené potreby s ohľadom na vek, zdravotný stav, záujmy a tiež na výšku výživného, ktoré poskytuje druhý rodič. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Na strane oprávneného u školopovinných detí je takouto zmenou aj vyšší vek a prechod na iný stupeň školskej dochádzky.

33. Pri rozhodovaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, bolo potrebné zvážiť, či v danom prípade sú splnené dôvody pre uvedenú zmenu a či táto zmena je v záujme mal. dieťaťa.

34. Súd dospel k záveru, že návrh matky je čiastočne oprávnený. Výživné na mal. dieťa bolo naposledy upravené rozsudkom v roku 2014, kedy bol mal. X. žiakom 2. stupňa základnej školy. Od uvedenej úpravy uplynuli 4 roky. Stal sa žiakom 1. ročníka strednej školy. Doterajšie výživné pre mal. dieťa, vzhľadom na odstup času, vek, plnenie školských povinností ako aj zdravotný stav mal. nepostačuje a nezohľadňuje zvýšené životné náklady.

35. Oprávnené potreby mal. dieťaťa nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie a to potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a ďalšie. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré súvisia so zdravotným stavom oprávneného. Matkou deklarované výdavky na mal. dieťa na stravu, štúdium a hygienické potreby považoval súd za odôvodnené.

36. Na strane povinného rodiča súd prihliadal na okruh osôb voči ktorým má vyživovaciu povinnosť, v danom prípade ide o ďalšie 2 deti. Súd tiež prihliadal na jeho schopnosti, faktické príjmy aj možnosti. Teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, odbornosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Táto kategória zahŕňa aj majetok povinného rodiča. V čase začatia súdneho konania bol otec nezamestnaný a tvrdil, že nemá žiaden príjem. Súd neuveril tvrdeniam otca, pretože vzhľadom k výške bežných výdavkov na živobytie je zrejmé, že otec musel mať príjem z vedľajšej činnosti. V konaní bolo preukázané, že ponúka napríklad na predaj med, z vlastných zdrojov. Súd prihliadal teda na to, čo je objektívne možné, aby otec mal. zarobil. Posudzoval aj možnosť pracovného uplatnenia a priemerného príjmu, podľa správy o voľných miestach v regióne, pretože nie je nezvyklým javom ani dochádzanie za prácou. Otec sám uviedol, že v čase, keď bol nezamestnaný mal pracovné ponuky, ktoré nezodpovedali jeho predstavám a nebol ochotný pracovať za minimálnu mzdu. Počas súdneho konania sa zamestnal a v pracovnej zmluve má dohodnutú mzdu vo výške 1,2-násobku minimálnej mzdy, ktorej aktuálna výška je 520,-- Eur. Otec ako povinný rodič má mal. deti, ktoré nie sú schopné samé sa živiť, preto je povinný s využitím svojich subjektívnych vlastností a najmä vzdelania a doterajších pracovných skúseností, organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Ak by súd aj po uplynutí 4 rokov od zníženia výživného ponechal výživné v nezmenenej výške, znamenalo by to, presunúť zodpovednosť za uspokojovanie základných potrieb mal. dieťaťa na jeho matku, ktorá sa o neho osobne stará, dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť a uspokojuje jeho potreby tak ako postupne vznikajú, nielen finančne. Preto je jej podiel na výživnom niekoľkonásobne vyšší ako podiel otca. Vyživovacia povinnosť rodiča voči mal.

dieťaťu je jeho prvoradá povinnosť a ide o prednostnú pohľadávku, ktorú si otec musí splniť skôr, než si bude plniť svoje ďalšie záväzky.

37. Podľa ustálenej súdnej praxe by sa vyživovacia povinnosť povinného rodiča mala pohybovať v rozpätí od 25% až 30% z jeho príjmu spoločne na všetky deti. Keď má otec vyživovaciu povinnosť k trom deťom, je vecou otca, pokiaľ má záujem mať viac detí, aby zabezpečil dostatočné príjmy na to, aby tieto deti mohli v primeranom a požadovanom rozsahu zabezpečiť. Nie je možné znižovať životnú úroveň jedného dieťaťa na úkor ďalších detí.

38. Berúc do úvahy hore uvedené skutočnosti súd zvýšil výživné na mal. X. od 01.09.2018, t.j. od nástupu na strednú školu na sumu 100,-- Eur mesačne. Dlžné výživného za obdobie od 01.09.2018 do 31.01.2019 t.j. za 5 mesiacov x 20,-- Eur zvýšené výživné, súd povolil otcovi uhrádzať v mesačných splátkach po 10,-- Eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky pod následkom straty výhody splátok.

39. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietol.

40. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP v platnom znení, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v štyroch vyhotoveniach.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.